

רע"פ 319/14 - חמו שמעיה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 319/14

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקש: חמו שמעיה

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים, מיום 12.8.2013, בעפ"ת 67921-10-13, שניתן על-ידי כב' השופט הבכיר א' כהן

בשם המבקש: עו"ד אילון אורון

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופט הבכיר א' כהן), בעפ"ת 67921-10-13, מיום 26.11.2013. בפסק דינו, דחה בית המשפט המחוזי את ערעורו של המבקש על הכרעת דין מיום 12.8.2013 ועל גזר דין מיום 15.9.2013, של בית משפט השלום לתעבורה בירושלים (כב' השופט נ' מהנא), בפ"ל 4169-06-12.

רקע והליכים קודמים

2. כמתואר בכתב האישום, ביום 25.5.2012, נעצר רכבו של המבקש על-ידי שוטרים, לצורך בדיקה. למבקש נערכה בדיקת שכרות במכשיר "נשיפון". הוא נכשל בבדיקה, וטען כי שטה "חצי כוס בירה בלבד". אחד השוטרים הודיע למבקש כי הוא מעוכב לצורך בדיקה באמצעות מכשיר "ינשוף", אולם המבקש התחיל בנסיעה ונמלט מהמקום.

עמוד 1

השוטרים ניסו לרדוף אחריו ולאחריו, ללא הצלחה.

3. ביום 12.8.2013, ולאחר ניהול דיון הוכחות, ניתנה הכרעת הדין בעניינו של המבקש. בית משפט השלום לתעבורה בירושלים (להלן: בית המשפט לתעבורה) דחה את גרסתו של המבקש, לפיה הוא עזב את המקום לאחר שסבר כי בדיקתו הסתיימה. כמו כן, נדחתה טענתו של המבקש לפיה לא הוסברה לו המשמעות המשפטית של סירוב לבצע בדיקת נשיפה, ולפיכך אין לראות בבריחתו מן המקום משום סירוב לבצע את הבדיקה. בדומה, נדחו גם טענותיו של המבקש בדבר קיומה של טעות מצידו, במצב הדברים, או במצב המשפטי. לאחר זאת, הרשיע בית המשפט לתעבורה את המבקש בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום: נהיגה בשכרות, לפי סעיף 62(3) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: פקודת התעבורה) בצירוף סירוב להיבדק בבדיקת נשיפה, לפי תקנה 169'ו(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: תקנות התעבורה), בקשר עם סעיף 39(א) לפקודת התעבורה; נהיגה בקלות ראש, לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה; ואי ציות להוראת שוטר, לפי תקנה 23(א) לתקנות התעבורה.

ביום 15.9.2013, ניתן גזר הדין בעניינו של המבקש, על-ידי בית המשפט לתעבורה, לאחר ששמע את טענות הצדדים לעונש. בית המשפט השית על המבקש קנס בסך 1,500 ש"ח; פסילת רישיון נהיגה לתקופה של 36 חודשים; ופסילת רישיון נהיגה על תנאי לתקופה של 6 חודשים, למשך שלוש שנים.

4. המבקש ערער על הכרעת הדין ועל גזר הדין, לבית המשפט המחוזי בירושלים. בערעור, שב המבקש על טענתו לפיה לא הוסבר לו על-ידי השוטרים, כי סירוב לבצע בדיקת נשיפה כמוהו כנהיגה בשכרות; וכיוון שכך, אין בבריחתו משום סירוב, ואין מקום להרשיעו בעבירה של נהיגה בשכרות. לאחר ששמע את טענות הצדדים, דחה בית המשפט המחוזי את הערעור.

בקשת רשות הערעור

5. בבקשה שלפניי חזר המבקש והעלה את הטענה, לפיה בריחתו מהמקום, אינה מהווה סירוב לבצע בדיקת נשיפה, מאחר שלא הובהרה לו המשמעות המשפטית של סירוב כזה. המבקש מסתמך על הוראת סעיף 64ב(2) לפקודת התעבורה, שלפיו "שוטר הדורש מנוהג רכב או מממונה על הרכב לתת לו דגימת נשיפה [...] יודיע לו את מטרת נטילת הדגימה, יבקש את הסכמתו, ויסביר לו את המשמעות המשפטית של סירוב לתת דגימה, כאמור בסעיף 64ד". לטענת המבקש, לא הובהרה לו משמעות הסירוב, ולפיכך לא היה מקום להרשיעו בעבירה של נהיגה בשכרות מכוח הסירוב, וזאת "נוכח בריחתו ואי מתן אפשרות ליתן לו את ההסבר הנדרש כפי שנקבע כאמור על ידי המחוקק". לעניין העונש שנגזר על המבקש, נטען כי לא היתה הצדקה להשית עליו עונש פסילה העולה על עונש המינימום הקבוע בחוק.

דיון והכרעה

6. כלל נקוט הוא בידינו, כי רשות ערעור "בגלגול שלישי", תינתן באופן מצומצם, ורק במקרים המעוררים שאלה משפטית עקרונית או סוגיה רחבת היקף, וכן במקרים חריגים בהם עולה חשש לעיוות דין או משיקולי צדק כלפי המבקש (רע"פ 482/14 הלפרין נ' סטאר (3.3.2014); רע"פ 7683/13 פרלמן נ' מדינת ישראל (23.2.14); רע"פ 4918/13 כהן נ' מדינת ישראל (18.2.14)). עיינתי בבקשה שלפניי, ולא מצאתי כי היא מעלה שאלה משפטית אשר

עשויה להצדיק דיון "בגלגול שלישי". זאת, כאשר הטענה אותה מעלה המבקש, מהווה למעשה ניסיון לעריכת "מקצה שיפורים", לאחר שנדחתה בפסקי הדין שניתנו על ידי הערכאות הקודמות. לאחר בחינת נסיבות המקרה דנן, אף לא מצאתי חשש לעיוות דין כלפי המבקש.

7. אשר לטענתו של המבקש כנגד מידת העונש, בית משפט זה קבע פעמים רבות, כי השגה על חומרת העונש אינה מצדיקה מתן רשות ערעור, למעט במקרים חריגים, בהם העונש חורג באופן קיצוני ממדיניות הענישה הראויה והמקובלת בעבירות דומות (רע"פ 792/14 סבאג נ' מדינת ישראל (16.3.2014); רע"פ 1688/14 כץ נ' מדינת ישראל (9.3.2014); רע"פ 189/14 מודלג' נ' מדינת ישראל (3.3.2014)). הנסיבות בהן ביצע המבקש את העבירה הן נסיבות חמורות, אשר מצדיקות סטיה מעונש המינימום שנקבע בחוק לעניין תקופת הפסילה. כמו כן, יש להזכיר כי, נוסף על הרשתות של המבקש בעבירות של נהיגה בשכרות ונהיגה בקלות ראש, הוא הורשע גם בעבירה של אי ציות לשוטר. לפיכך, עונש הפסילה שהושת עליו אינו חורג ממדיניות הענישה הראויה, ואין כל מקום ליתן רשות ערעור בהיבט זה.

מנימוקים אלו, דין הבקשה להדחות.

8. למעלה מן הצורך, אדון בקצרה בטענותיו של המבקש לעניין הכרעת הדין. המבקש ברח מן המקום בו עוכב על-ידי השוטרים, טרם שנערכה לו בדיקת נשיפה באמצעות "ינשוף", וטרם שהיה סיפק בידי השוטרים להסביר לו את משמעות סירובו להיבדק. בנסיבות אלו, סיכל המבקש בהתנהגותו את האפשרות ליתן לו הסבר לגבי המשמעות המשפטית של הסירוב, ומובן כי יש לראותו כמי שסירב לערוך בדיקת נשיפה, ולפיכך דינו כדין מי שנהג בשכרות. כפי שציין בית המשפט המחוזי "כל תוצאה אחרת מלבד הרשעה, כמוה כמתן הכשר לנהיגים שיכורים לברוח מהשוטרים, מבלי לאפשר להם לבצע את תפקידם". קבלת טענתו של המבקש, עשויה לשמש תמריץ למי שנהג בשכרות לברוח מהמקום, טרם שיינתן לו הסבר על משמעות הסירוב להיבדק, ובכך לחמוק מהרשעה. תכליתו של סעיף 64ב(א)(ב) לפקודת התעבורה, היא ליידע אדם בדבר מטרת הבדיקה ולגבי המשמעות המשפטית של סירוב לתת דגימה. נראה בעליל כי אדם אשר נמלט מהמקום, לאחר שהתבקש לבצע בדיקת נשיפה, לפני שהיה סיפק להסביר לו את המשמעות המשפטית של בריחה מעין זו, אינו יכול לחסות תחת סעיף זה, ולטעון כי משמעות הסירוב להיבדק לא הוסברה לו.

9. עוד יש לציין, כי הונחו בפני בית המשפט לתעבורה ראיות מספיקות להרשתות של המבקש בעבירה של נהיגה בשכרות, גם בהתעלם מכך שהוא סירב לבצע בדיקת נשיפה. בין ראיות אלה ניתן למנות: את כישלוננו של המבקש בבדיקת ה"נשיפון", דבר אשר מהווה ראיה נסיבתית לנהיגה בשכרות; את הודאתו בפני השוטרים בזמן אמת כי שתה חצי כוס בירה; את הודאתו במשטרה כי שתה לפני שנתפס כשהוא נוהג ברכב; ובריחתו מהמקום כאשר התבקש להיבדק באמצעות מכשיר "ינשוף". בנוסף, יש להזכיר את דבריו המפורשים של המבקש במשטרה, מיום 28.5.2012, לפיהם הוא "יודע שלברוח מבדיקת ינשוף זה כמו סירוב וזה נחשב לשיכור מבחינת החוק".

10. מקובלים עליי הדברים שנאמרו על ידי בית המשפט השלום, במסגרת גזר דינו של המבקש, לפיהם: "לטעמי הנאשם [המבקש] היה יכול לחסוך לעצמו את הטרחה המיותרת בניהול ההליך, מאחר וטענתו היתה נגועה לטעמי בחוסר תום לב". אכן, דומה כי במסגרת ההליך המשפטי, דיבר המבקש בשני קולות. בהודעתו במשטרה, שנגבתה בסמוך לאירוע, טען המבקש כי ברח מהמקום לאחר שהתבקש לבצע בדיקה באמצעות "ינשוף". לעומת זאת, בעדותו בבית המשפט לתעבורה, מסר המבקש כי עזב את המקום מאחר שסבר כי בדיקתו הסתיימה. בית המשפט לתעבורה קבע כי הגרסה הראשונה היא הנכונה, ומדובר בקביעה עובדתית שאין מקום להתערב בה. אף בבקשה שלפני העלה

המבקש שתי גרסאות עובדתיות, שאינן מתיישבות ביניהן. מחד גיסא, נאמר בבקשת רשות הערעור כי "מוסכם שהמבקש ברח פן יתגלה שהוא שיכור", ומאידך גיסא, נטען בבקשה כי המבקש "סבר שהבדיקה הסתיימה ונטש את המקום". עוד נאמר בבקשה כי "השוטר הודיע למבקש כי הוא מעוכב לצורך בדיקת ינשוף", ומנגד נטען כי "לא הוסבר לו [למבקש] שעליו להמתין לבדיקת הינשוף", והדברים מדברים בעד עצמם.

11. לאור האמור, בקשת רשות הערעור נדחית בזאת.

ניתנה היום, ט"ז באדר ב' התשע"ד (18.3.2014).

שׁוֹפֵט
